

Gróf Széchenyi István halálának 150. évfordulójára programsorozattal készült a Zirci Országzászló Alapítvány és az Országos Széchenyi Kör zirci csoportja. Az utolsó rendezvény szeptember 21-én kedden volt, amikor a Március 15. téren megkoszorúzták a legnagyobb magyar mellszobrát, majd az édesapjáról elnevezett könyvtár Reguly Antal Műemlékkönyvtárában megnyílt a Széchenyi életművét bemutató kiállítás. Az emlékév tehát tulajdonképpen még nem zárult le, hiszen a tárlat az év hátralévő részében is megtekinthető.

Egervölgyi Dezső – mielőtt bemutatta volna gyűjteményét a könyvtárban – azt mondta a gróf szobránál: Széchenyi azért tanult nyelveket, mert egy emberrel többnek érezte magát ez által. Tudta és értette ennek fontosságát a kapcsolatteremtésben. Akik ma angolul tanulnak, nem lesznek többek egy emberrel, hanem a sok ember közül egyek. „Nem az idegen kultúra, a nemzet, az ország megismerése a fő szempont, hanem a közös nyelv, ami uniformizál azzal, hogy a nemzeti gondolkodás háttérbe szorul, majd beleolvad a nagy mindenségbe.” *Dr. Boka László*, az OSZK tudományos igazgatója hosszasan méltatta Széchenyi István életművét a kiállítás megnyitóján. Az elmondottak közül három erény mindenféleképpen kiemelendő: a nevelésben való hit, az elvek melletti kitartás és a lehetetlenről való személyes meggyőződés. *Az igazgató bővebben is kifejtette ezek jelentését.* Széchenyi azt vallotta, hogy az életben soha semmiféle vállalkozástól nem szabad visszarettenni, de ami lehetetlen – s hogy hol van ennek határa, arról személyesen kell meggyőződnünk –, abba már nem szabad belevágni. Talán egy új szemszögből is megismertük a legnagyobb magyart, amikor Boka László azt mondta róla: „nem volt vakmerő alkat, olykor mély, elementáris félelem fogta el”. Nem ismerte a veszéllyel való szembenézés örömét és ritkán tapasztalt felszabadult pillanatokot életében. A legfőbb eszménye a nevelésbe vetett bizalom volt. Az az eszme, hogy az ember jó példával és gyakorlattal belsőleg alakítható és átalakítható.

„Mi fölkelünk: a fájdalom vigasztal: / Egy nemzet gyásza nemcsak leverő: / Nép, mely dicsőt, magasztost így magasztal, / Van élni abban hit, jog és erő!” – idézte Arany János versét *Egervölgyi Dezső*, *Boka László* pedig gyakran „ütötte fel” Széchenyi Naplóját a megemlékezés során. Ebben található egy példa a lehetetlenről való személyes meggyőződésről. 1821 nyarán katonai szolgálatra indult Erdélybe, és Nagyváradon azt a hírt kapta, hogy a Kőrös kiöntött, a postai út járhatatlanná vált. Megpróbálták lebeszélni arról, hogy tovább menjen, de ő letért az útról, átvágott a hegyeken, s célba ért. Ez a kis kalandos történet is azt bizonyítja, hogy nemcsak mondta – „Merjünk nagyok lenni!” –, ekképpen is cselekedett. Az idézet kapcsán – amely felkerült az Arborétumban a Széchenyi Kör által 1991-ben állított, azóta eltűnt emléktáblára is – *Egervölgyi Dezső* a szobornál arra hívta fel a figyelmet: emlegetik sokan a gondolatot, de éreznünk kell annak mélységből feltörő erejét.

Nem csupán a gróf politikai-irodalmi életművét, utóéletét-hatását, hanem a kultuszát is szeretné a tárlat bemutatni – kezdte ajánlóját a gyűjteményhez *Boka László*. A jól bemutatott művek mellett mindezt érmek, szobrok, plakátok prezentálják. Hozzátette: három könyvet az Országos Széchenyi Könyvtár bocsátott rendelkezésre, ezek magának Széchenyinek az ajánlásait tartalmazzák, az egyiket a nemzeti könyvtárhoz.

Egy közgyűjtemény és magángyűjtemény együttműködésének eredménye ez a kiállítás – mondta *Egervölgyi Dezső*, miután a tárlatnak helyet adó és annak összeállításában segédkező könyvtárvezető, *Németh Gábor* köszöntötte a vendégeket. A műgyűjtő felhívta a vendégek figyelmét arra, hogy itt látható az első olyan éremsorozat, amely ábrázolja a Magyar Tudományos Akadémia alapítóit. A tárlókat tematikusan rendezték, egy részük a folyosón, a többi a kisteremben kapott helyet, ahol megtalálható számos első kiadású Széchenyi-munka is. *A Zirci Országzászló Alapítvány és az Országos Széchenyi Kör zirci csoportjának egész éves programja március idusán kezdődött Pápán, majd április 8-án, Széchenyi halálának helyszínére, Döblingbe szerveztek kirándulást. A „nyári szünetet” követően folytatódott az emlékév. Szeptember 19-én, egy szeles vasárnap délelőtt pótolták és újraavatták a '91-ben,*

Széchenyi születésének 200. évfordulója alkalmából ültetett mocsári tölgy eltűnt emléktábláját. A növényrengeteg ösvényére letűzött két nemzeti színű lobogóba sokszor belekapott az őszi szél... Két nappal később – kevésbé viszontagságos időjárásban, ebben az évben már másodszor – megkoszorúzták a Polgármesteri Hivatal előtt található mellszobrot. Az emlékműnél koszorút helyezett el Zirc Városi Önkormányzat nevében Ottó Péter polgármester és Baranyai József képviselő, dr. Boka László, az Országos Széchenyi Könyvtár tudományos igazgatója, a Zirci Országzászló Alapítvány és az Országos Széchenyi Kör nevében Máj János és Bittmann Károly, a civil szervezetek részéről Németh Gábor, a zirci Katolikus Egyházközség nevében Máté Attiláné, valamint a Fidesz-KDNP helyi szervezete. Az emlékezők – hol máshol, mint a Széchenyi utcán – átsétáltak a Műemlékkönyvtárba, ahol folytatódott estébe nyúlóan a műsor.

A városvezetés is fejet hajtott a gróf szobra előtt

A Zirci Országzászló Alapítvány koszorúzásai és egész éves Széchenyi-emlékprogramja:

Németh Gábor, a Reguly Antal Műemlékkönyvtár vezetője köszöntötte a vendégeket, mögötte dr. Boka László, az Országos Széchenyi Könyvtár tudományos igazgatója és Egervölgyi Dezső műgyűjtő

Május 1.

EMLÉKFA

Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetséggel közösen

Szeptember 19.

EMLÉKFA ÉS –TÁBLA

Politikai, egyházi szervezetekkel, és az önkormányzattal közösen

Április 11., Szeptember 21.

SZOBOR

Politika, civil és egyházi szervezetekkel, az önkormányzattal, valamint vendégekkel közösen

Március 11., Pápa – kiállítás-megnyitó

Március 13., Nagycenk-Sopron – emlékezés dr. Környei Attilára, a nagycenk Széchenyi István Emlékmúzeum néhai igazgatójára

Április 8., Nagycenk, Döbling – koszorúzások

Április 15-16., Zirc – Széchenyi Staféta fogadása és továbbítása

Április 21., Zirc – Széchenyiről szóló könyv bemutatója

Szeptember 21., Zirc – A Széchenyi-emlékkiállítás megnyitója

Kelemen Gábor